

Sy-li spěwał,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócn
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Cerstwosc da.

Njeh ty spěwaš
Swěrnje dželaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh čí khmana
Ziwnosc je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. F.

Sserbske njeđzelke łopjeno

Budyschinje

13. haprleje 1930

Bauken

Samokwity redaktor farar Wyrzac w Nosacizach. — Čisłecz a nakład Ssmolerjez Inihjełichejeńje a knihańje, sap. dr. i wobm. ruł. w Budyschinje
Wuthadza toždu kobotu a plači šchwórcelneje 108 lotnych pjenjełtow

Balmarum.

Čzi, Knježe, wěcznu kwerńosć klubicz,
Ssmny tudny šhromadzeni pšched tobu.
Daj žebi našchu šhwalbu lubicz,
Kiž spěwamy čzi i hnutej wutrobu.
Ssam pomhaj nam we naškej klabošćzi,
Naž wjedź po prawym puczu k šbóžnosćzi.

Tež ty, lubny čzitarjo, by ras kaž dženska naške paczerške džeczi k kwjatemu wołtarjej pšchistupil, so by i wjekełym ertom kwoju wěru wuśnał, a staršči, kmótsja, pšchuwuśni a pšheczełjo běchu so w pobožnym dobroprośchenju pšched Božim trónom šjednociłi, so by njebeški Wótz kwoje žohnowanje na twoje hamjeń položil. Hacz dženska so hišće kwoje je konfirmazije dopomniš? Nětk je knáno hižom někotre lěto minyło a tež wot tych, kiž by i tobu konfirmazijski dženi kwjeczili, tu wišitny wjazn njeje. Ale ty móžeš hišće dženska wróćo hladacz na tamny dženi, hđžež je Bóh tebje we hišćenškej hnadze wobtwjerdził, a by mjes tym hižom husto šhonił, hđnž Bóh i nami w kwjatej hišćenizy klub šćini, potom wón jón wěće džerži. „Ja chzu špomnič na kwoj klub, kotrnž ja i tobu bym šćinił.“ W małym katechiźmu, kotrnž je wudaty wot njeboh duchowneho Jakuba, na prašenje: šhto klubi Bóh čłowjekei? wotmołwenje reka: Sswoju hnadu w Khrystu; a na prašenje: šhto klubi čłowjek Bohu? wotmołwenje reka: kwerńosć w jeho klužbje. Budź kwerńny!

To chzedža tež dženska šažo čzi młódschi kšeczenjo, kiž do žiwjenja šćupja. Woni kwjatocnje wuśnawaja, so chzedža

kšeczi janiš wěru jako móž ša žiwjenje kobotu wšacz, hđnž so duchowny jich prašča: „Chzecze so k tutej wěrje do Boha našeho Wótza, do Jesom Khrysta, jeho Ssna, našeho Knje-ja, a do kwjateho Ducha pšched Bohem a čłowjelami wuśnacž.“

Móz kšeczi janiš wěry so w žiwjenju wopokaže. Pšchetož kaž šchom na płodach pošnajemy, tak pošnajemy kšeczi janiš na jeho šadzerženju, na jeho žiwjenju. Sswoju wěru njewopokajemy i pobežnymi kłowami, ale se šćutkami a tehodla pšcheto šažo na naškej woli leži, hacž chzem so jako kšeczi janiš pšched kšewtom wuśnacž. Tajke je tež Jesužowe mējenje wo wěrje: Matth. 7, 16 a 21. Jan 7, 17. Luther kam nam praji, tak móžemy wišćednje kwoju wěru wopoka-jač: „Ša to wišitko ja so jemu džakowacz, jeho kšwalicz, jemu klužicz a jeho pošłuchacz winoity bym.“ Žadny dženi bjes modlitwy, bjes džela, bjes Božeho kłowa! Našcha kšeczi janiš wěra dnrbi so w tym pokajacz, so bym w jeho kra-lestwo pod nim žiwi, so pomhamy, so Jesužowe kralestwo w kšewće rošće, so bym jeho kwerńni klužobnizy. Njebym k tomu tež haj prajili, jako na konfirmazijskim dnju duchow-ny naž so prašča: „Chzecze so šprawne prózowacz, po tutej wěrje so šadzeržecz, hrěkej so wotriez a ša waškim Šbóžnikom kšodžicz?“

Wěšo kóždn potom šhoni, so tak loško njeje, ša Šbóžnikom kšodžicz. Potom reka po wuśtim puczu kšodžicz, nješkodžicz po radže bjesbóžnych a nješćecž na dróšy hrěšnikow a nje-šćdacž na štole wuśmēzow. Šrěkej so wotriez, to reka, hđnž hrěch naž wabi, jemu prajicz: ja njepšchindu, ja njecham, dokelž čželo a dušchu šćasny. A šhtož chze ša Šbóžnikom kšodžicz,

njednrbí šo bojecz, kšhiž ša nim nošncz, kotrnž wón jemu napołoži. „Chze-li šhto ša mnu pšhińc, tón šam šo šapřeš a wšmi šwój kšhiž na šo a pój ša mnu!“ A hdnž kšhiž i jeho ruki bjerjem, budžem, tež toho wěšči, šo šwětku napšhecziwo džem: „Ša šym to šwětko toho šwěta; šhtož ša mnu dže, tón njebudže šhodžic, w cžemnošči ale šmėje šwětkošč teho žiwjenja.“

Wěšo budža tež i tuch, kiž dženska pšched woltarjom, někotři šašo šapomnic, šhtož šu w šwjatocžnej hodžinje šlubi, šapomnic, šhtož šu w paczerškej wučbje nawuknuli. Ale to tež wěm, šo Bóh da šo derje radžic, tym prawym, kiž šwěru šo próžuja, šašo kšhecščenjo žiwi bncz. Tohodla budž šwěrn, šwěrn, tež twojej žyrki. Tajša je męšl tje- cžeho praščenja na konfirmaziškim dnju: „Chze-že šo i našej ewangeliško-lutherškej žyrki, kotraž waš pšhes Bože šlowo a šakrament i tutomu Šbóžniškej wodži, šwěru džeržec?“

Žyrkej mje pšhes žyle žiwjenje pšchewodža, wot kolebki hač i maram, hač i pošlednej modlitwje pšhi rowje. Žyrkej mi pšhezo šašo to wěčne počaže, šhtož wonkach w žiwjenju hušo šapomnju, mje Bože šlowo wučzi, šo šo šrošymju, mje i tajkim pšheczelam wodži, i kotrnmiž móžu šo modlic, mi wěru šyni i Božim šlowom a šakramentom. Budž šwěrn, šwojej žyrki! Šich wjele nimo njeje dže; woni wěru šhubja, a i wěru tež nadžiju. Šim žohnowanje šhromadžišny pobrachuje, w kotrejž šamej wšhitke nabožniške žiwjenje šo šdžerži. Najlěpši pšheczel, i kotrnmiž je derje šhodžic, je naš šnjes Ješuš Khrisťuš a cžlowjekoj, kiž jeho lubuja a Ješušoweho ducha maja, šu pšhezo droholubi. Tajkich je trjeba, šajž šu pytani a žohnowani. A krašnišči wottnjeny kónž njemóžem, dozpicz, hač šo bncm cžlowjekoj bñli, kotrnž Bóh žohnuje. Šamjen.

Jesus šhlapa šo wo našče wutroby.

Šhto dha šhlapa pšhezo šašo,
Šso wo kóždu wutrobu.
A šem, njehladašo na šo,
Pšhišhadža i nam i pomozu,
Boži šyn, kiž na šo wša
To, šhtož je tuch hrěchow mšda,
Šhtož te pošlecže je našče,
Šsam šo ša naš woprowašče,
Khrisť šo šhlapa, kiž pót fram
Šow šo ša naš poczešče,
Šdnž šo wón, tón šwjaty, prawy
Še šym duchom bēdžešče.
Šobnwišči wón we šmjerczi,
Čžerta móž wšchu rošlemi.
Šhtož tež tu naš wobškoržuje,
Wón tuch šwojich šastupuje.
Boži Šsyn tón Wótza radu
Wuwjedł i našom' šbožu je,
Nětk čže wón nam pšhinješč hnadu,
Měr a wěčne žiwjenje.
A tuž jemu i radošču
Wotewrimy wutrobu.
Šam šnjes Ješuš rad nuts cžehnje,
Šdžež je lubošč, dowějenje.
Šotom, šotom wina žana,
Wjazy na naš njeleži!
Dušha, i Šohom wujednana,
Šbožomna je na šwěče.

Ješuš da trošcht w šrudobje
Š wješelom naš napjelni.
Dobry pastyr, tajša hnada,
Šwěru ša šadšom tu hlada.

O — tuž šo nětk rospuťajče,
Šamjentwjerde wutroby,
Šo še šwojej hnadu, hlajče,
Ješuš tež i wam pšhišchol bñ!
Šaž wón ša naš tudn je
Wotajit šwoj' žiwjenje,
Šak tež čžyli šo šom' podacz,
Dušhu i cželom jemu dodacz.

S. B.

O šlowa šrowanje šbita.

Młoda holža šhori hižo něhdže lěto došho. Šluz. Wona njetrjeba we ložu ležec, šwjěšha paš tola ležo wotpocžuje we šwojim lěhanškim štole; je pšhešlaba do džěta. Pšhi pšhi- hódny wjedrje pšhebnwa w šahrodže. Wona šebi njemęšli na wumrěče, nočže tež wumrěč, šašo pntnje, šo šhorošč bñwa štrašnišha. Še džě tola hišče tak młoda, 19 lět.

Diaconiša ju šwěru wopntuje. Njemóže paš jej wjele pomhač. Šhori šo kóždn ras šwjěšeli na wopncže šmilneje šotry. Wjele drje šhromadže njepowědatej, telko paš tola, šo móže šotra do šnutsšowneho žiwjenja młodeje holžy pohladacz. A tam widži nušu. Šohu džak, wona šnaje tež po- možniša.

Nadobo šo i šhorej pšheczišnje. Šsmjercz je šo pšhi- bližika. Šhori móže lědma hišče šheptacz. Šsmjertny štoš jemi šo we wóčšomaj, w žntym šadžerženju. Štanncz čže, precz čže. Ščžha šlafnje šo diaconiša pšhi ložu a špěwa jej:

„Šdnž dnrbju wotšal cžahncz,
Šso njedžěl wote mnje,
Čžyl na pomoz mi štanncz,
Šdnž šmjercz mje cžwiluje;
Šdnž budže najštyšnišho
Mi tehdy w wutrobje,
Mi šješ šo naštroštnišho
Ola šwojej' štyšnosče.
Daj, šo bnc troštnje widžak
We šmjertnej žalošči,
Šak šñ šo ša mnje bēdžit
A wumrěš w šwojej šrwi!
Ša na tebe čžu hladacz,
Čže džeržec i wutrobu
A twoju pomoz žadacz.
Šak wšhitny šbóžnje mru!“

Ššlaba ruša kłēczi šwaha rušu šotry. Wóčška bñšheža šo džakapošnje a šo šamnu na pšhezo. Šo woblicžu šo roš- liwa mēr, šbóžny mēr. Wona bē šo dobēdžika a bē — dobnša.

Ruše pšhecščenje.

Š Rušeje pšhišhadžaja dašče powěšče, kotrež bñhu, bñhu-li wěrne bñle, šwědcžike wo nowych pucžach Šowjet- rušeje, a to wo pšhišhódnišch, mērnišch. Ale pódla tu- tuch powěščow došawamy šašo druhe, kotrež ničžo wo po- lěpščenju njewjedža. Še šwojim pošudžowanjom tuž hišče najlěpje šhwilku wóčakajš, šo šo njeby šjebaš.

Šo pšhecščenje hišče šakhadža, wo tym šwědczi po- wješč, šo šam 13 lutheršch duchownych w šakwach šedži.

Hłód w Rhinje. To je hišcze pšchemało snate w Europje. Wo nim pał łu runje zyrkwje kóbu prěnje powěšće do-
stawale woł kwojich mišionistich stazijow. A zyrkwje łu tež
prěnje pšichoty činile, hłodu tradacym pomhacž, tak ame-
rifanšle, kotrež chzeja 2 000 000 dolarow našbēracž, tak schw-
zacški swjašt zyrkwjow, tak tež wubjerš kšwětoweje konferenzy
zyrkwjow w Eifenachu. W Rhinje rozdželuje tute darn, ko-
trež łu w Amerizy, Europje a druhdže hromadža, „kšheiczi-
janška nazionalna rada“. A tuta pomoz je jara nušna, njed-
tež je czežko, w tutym wulkim kraju tutym milionam hłodu-
tradacym pomhacž.

Wšhelate i blisťa a dalofa.

Palmarum. Drje štoro wšchudže je w našich kšerblich
wožadach dženža konfirmacija. Našche kšerbile paczeršle dž-
czi maja lětša to wošebite wješe, so móžeja na tutym kwo-
jim kšwedženju spěwacž kwoje kšeruške i nowych kšerblich
spěwarškich, wo kotrychž dwójzy płaczi: „nowe“. Nowe woł
šmōry abo šmōtra darjene spěwarške łu našche nowe kšerbile
spěwarške. Nadžijomnje nješmny šabli, našim paczerštim
džeczom tež kšewat hišcze tu abo tamnu kšerbiku knihu abo
knizku na blido položicž. Někto łu tola paczerštim džeczom
wšhelateho daruje, czechodla niz dobra kšerbika kniha? Šmo-
lerjez knihačnja budže tu ščōdemu pošlužicž móž, na pšichlad
tež i małymi knizkami, kotrež wobchijeja rjane powjedancžka
Kšristiny Rogoweje, ja našche šopjeńto pšcheložene. A wo-
pšichjezi-li džeczō něk štarichski dom, nješapomncze jemu ko-
bu dacž tež kšerbiku bibliju.

Šwjatny pošť. Runje łu pišachmy někto wo njedželi.
Wo cžašu kšwjateho pošta móhli podobnje dale pišacž a wo
njedželah kšwjateho poštneho cžaša wošebje. Šwjatny pošť
woštanje, šchtož je a bē: dołhož budžeja cžłowjekōjo po tutej
šemi kšhodžicž, budže tutym cžłowjekam pšchepowēdacž to, so
łu šhrēšchili a kšhoštanje šažlužili, a to, so je łu w Jesužu
Kšhryštužu bōjšla lubošč ja nich na kšchizu woprowala, so nje-
bndhu šhubjeni bndli, ale wumōženi. Šacž budže kšwjaty pošť
i tutym pšchipowēdanjom to dalšche šjednocžicž dnrbjecž, mje-
nujzy to, so łu tucži cžłowjekōjo, ja kotrychž łu tūšōn kšwjaty
wopor šta, někto tež hišcze njedžakowni, to budže wēž cžlo-
wjekow. Našch cžaš, t. r. cžłowjekōjo našcheho cžaša, nušuja
pał hižo kšwjaty pošť, jim džeržecž kšudžaze přēdowanje dla
njedžakownošč; a tež tu njeje wuwšaty wješny lud, ratačšti
lud. Mny tu pola naž i naštrōženjom a je kšobuželenjom špomi-
namy na rušich kšheicžijanow. A tola tež tu pola naž ta
kamžna móž hižo kwoje knježštwo wufonja, kotraž tam we
Ruškej někto takle šachadža. Mjenuj tutu móž i mjenom,
i kščimž chzeich, jeje pošlednje prawe mjeno je: Antikšhryšt.
A wšchitzy czi na wšchēm pošledku tutej mozy, potajškim Anti-
kšhryštej, kšlužja, kotryž tu pšchecžimo temu, šchtož Bože tu mjes
nami, šteja a džeja, pšchecžimo Božemu kšaleštwu tu na šemi,
pšchecžimo Kšhryštušowej zyrkwī, pšchecžimo Božemu kšlowu a
šakonju, pšchecžimo Božej woli a Božim wuštajenjam. Ale
njemolmy łu: Riz hake tōn je pšchecžimo Bohu a jeho Kšhry-
štušej, kotryž i zyrkwje wuštupi a pšchecžimo zyrkwī a nabo-
žinje wojuje; nē, tōn runje tak, kotryž łu we liwkoščzi abo
w lēnjoščzi abo bjes pšchemyžlenja wotwlatuje, dopjelnjecž
pšchikšlušchnošč, kotrež ma, dołhož to mjeno kšheicžijan ma,
kotryž we kšwōbach a wožadach rēczi šchczuwajo pšchecžimo
poštajenju Božeho kšaleštwu tu na šemi, kotryž se kšlowom a
škutkom pšchēstupuje Bože kšasnje a wucžby zyrkwje, njed-
dže wo njedželu a kšwjaty džēń, njed-
tež wo Bože kšlužby a Bože

domy, njed-
tež wo kšwjaty šakrament wotštarja abo wo druhe.
Š małym łu šapocžina a šchtož tutemu małemu njemōže ša-
džewacž abo je pšchewinječ, tōn bōle a bōle podleži přōžowa-
njam a napominanjam šnych mozow, to je Antikšhryšta, haj
wōn je wšchēm tajškim šomdženjom a pšchēstupowanjom ja
njeho džēla a šutkuje. A potom — łu džīwa, tak móžesche
to tola takle daloko pšchicž! Šwjatny pošť — přēdať Boži!
Wōn přēduje wo hrēchach a šatamanštwje a wo hnadže, wo
wulkej šažluženej luboščzi Božej! Přēduje wōn tež wo two-
jej džakownoščzi?

Š Templina łu pišche, so łu tam w poštnym cžašu wot-
mēwaja ščōde lēto ja paczeršle džēczi wošebite Bože kšlužby, a
to na 4 kšjedach popołdnju. Tute Bože kšlužby mjenuja łu
„Salve — Bože kšlužby“. Wone chzeja potajškim Bože kšlužby
brcž, w šotrychž paczeršle džēczi štrōwja cžērpjazejo, mřējaze-
šu Šbōžnika. Tute Bože kšlužby łu wšhelate wuhotowane;
tak bu w jenej i nich šoni poštnje přēdowanje je kšwētkowymi
wobrajami džeržane. To je zyle wēščze rjane pobožne wašch-
nje. Njed-
tež kšebi Templin ja kwoju młodžinu tute šachowa.
Brach a šchłoda ja młodžinu a dorōčženych je, so łu štare po-
božne wašchnja šhubjuja. A tuta šchłoda cžim wjetšcha, hndž
štari a młodži to kšobu šawinuja i loškej myžlu.

Wobtwjerdž a pošyli kwoju twēru šnowa w poštnym cžašu.

Šchto rēka kšylna wēra
Šwēt czi džēń džēńšnišchi?
Šdžēž wjele łu něk cžerja
Tej kšwētnje cžēmnoščzi.

Tuž chzemy Boha prošycž
Se štyškej wutrobu,
Chzyl i nami kšwēru nošycž
Tu štajnu šrudobu.

Šacžrunjež łu něk hiba
Tu cžašna kšhudoba
A hōrka cžēška kšwila
Naž hušto nadbēha.

Po tym budže wulka bojošč
Nam wšchitkim nješnata
A štajna šprawna lubošč
Nam šnowa šēšhadža.

Njei hišcze mēra pošna
Tola wšhelko šacžucža,
So wutroba łu šbēha
A pomoz požada?

Njed-
tež i nalēcžom nam kšwita
Ta kšwētkošč nješješka
Riž i kšachnoščzu naž wita
Do Božoh' kšaleštwu.

So cžłowška móž tu kšlaba,
To wšchitzy widžimy,
So hušto wjele špada
Našch dołhki małny je.

Njed-
tež trošch a mēr naž šchli-
Do našchoh' pšchichoda šta
Š njei kšwētna žakošč šbita
A wšhelka njeprawda.

Njed-
tež dušcha kšebi žada
Tu pomoz najwjetšchu
A wōčžko k nješju hlada
Bōh poščel i hnadu ju.

Šacžrunje pucž našch cžēški,
A bēda bjes mēra,
Mny wōštanjemy wjerdži
A kšylni we wērje.

Mny nočžemy łu špjecžicž,
A tež niz morkotacž
Nad bližicheho łu wjecžicž,
Šdny chze naž pšchēcžehacž.

Wšchak Bōh Kšjes wšchitko
Tym kšwojim radu da, šwidži
A šleho, kotrež hidži,
Nam kšwēru wobara.

Njed-
tež našche myžle padnu
Na Kšjela Jesuža,
Riž hōrtu kšmjercž a ranu
Ša naž něk woprowa.

Š nim budžemy my wob-
Šacž kšwēt tež šahinje, šštacž,
Tu wēčžnu kšōnu doštacž,
Riž wšchitko pšchewinje.

Njei' wōn tež njewinowaty?
Šso podal ja našch hrēch,
Se wulkej cžwilu jatny,
Šchtož wjelem bē ja kšmēch.

Tuž budžemy šhotowani,
Temu Kšjesej ščōdny cžaš
Šdny na naž kšmjercž łu wali
Cžaš njem'že ničto šnacž?

M. Žich.

Wišowanje: R. w R. ja Žutrownicžku. — T. w B. ja
Młode Žutry.